

Çiğdem'in Sesi

Aylık E-Dergi

Çiğdemim
Eğitim Çevre ve
Dayanışma Derneği

20. YIL

Nisan 2016

Çiğdem Mahallesi
1551. Cadde No:14/A
06530 Çankaya
Ankara
0312 285 20 47
0530 660 95 83
dernek@cigdemim.org.tr

cigdemim.org.tr

Tasarım
Fatih
VATANLAR

ELEKTRONİK ATIKLARI – PİLLERİ –
ATIK BİTKİSEL YAĞLARI VE
KULLANMADIĞINIZ İLAÇLARI
DERNEĞİMİZDE TOPLUYOR VE
DEĞERLENDİRİYORUZ.
HER TÜRLÜ ATIK KAĞIDI
DERNEĞİMİZDE TOPLUYOR VE
BUNLARIN SATIŞINDAN
DERNEĞİMİZE GELİR ELDE
EDİYORUZ.

MERHABA

Tüm komşularımıza sevgilerimizi sunarak online yayınlamaya başlayacağımız bu gazeteyle sizlerle. Daha önce basılı olarak yayınladığımız ancak dağıtım ve baskı maliyetleri nedeniyle ara verdiğimiz gazeteyi şimdi online olarak yayınlamaya başlıyoruz.

Bu gazetede herkes kendinden bir şeyler bulsun istiyoruz. Bu nedenle etkinlik ve dernek haberlerinin yanısıra çeşitli konulara değinmek ve sizlerden gelen yazıları yayınlamak istiyoruz. Bize her konuda yazı, görüş ve önerilerinizi gönderebilirsiniz.

Bu yıl derneğimizin 20.yılıni kutluyoruz. Ülkemizde bir derneğin ortalama ömrünün 5-6 yıl olduğu düşünülduğünde 20 yıl çok uzun bir süre. 20 yıl sürekli etkinliklerini artırarak ayakta kalabilmenin en önemli sebebi sizlerin güvenini kazanmış olmak diye düşünüyoruz. Sizlerin güveni ve desteği bizi bu günlere getirdi. Bundan sonrada bu doğrultuda çalışmaya devam edeceğiz.

20.yılımızı kutlamaya başladığımız bu günlerde yıllardır bizleri rahatsız eden halı saha tesislerinin yıkımına başlandığı haberini vermek istiyoruz. Bu alan sizlerden gelen isteklerde gözönünde bulundurularak yeniden düzenlenecek. 4 ay sonra da hizmete açılacak. Merakla bekliyoruz.

Tesislerin hemen yanına açtığımız kütüphanemizi henüz görmediyseniz mutlaka görmeni tavsiye ediyoruz. Çok şirin bir semt kütüphanesi oldu. 26000 kitap sizlerin okuması için burada bekliyor. Ücretsiz olarak evlere ödünç kitap veriyoruz.

20.yılıımızda bir güzel haberi daha sizlerle paylaşmak istiyoruz. 12-14 Mayıs tarihlerinde Nilüfer Belediyesi tarafından Bursa'da yapılacak olan Belediyelerin Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Uluslararası Sempozyumuna kütüphanemizi anlatan bir bildiriyle katılım talebimiz kabul edildi. 12-14 Mayıs'da Bursa'da olacağız ve kütüphanemizi anlatacağız.

Sevgiyle.....

Fatih Fethi AKSOY

Çiğdemim Derneği YK Başkanı

İÇİNDEKİLER

- Merhaba (Fatih Fethi Aksoy)
- Ankara Çiğdemi (Timur Özkan)
- Çiğdemim Derneği Tanıtımı
- Kuğulu Park
- Sakin Şehirler
- Sürdürülebilir Yaşam Filmleri
- ODTÜ Müzesi
- Bauhaus ve Köy Enstitüleri
- Çocuklar İçin Felsefe
- Şiir (Dursun Ali Eliaçık)
- Etkinlikler
- Öykü (Fazilet Eliaçık)
- Gezi Yazısı (EğİN)

HER TÜRLÜ ETKİNLİĞİMİZDEN İLK ÖNCE HABERDAR OLMAK İSTİYORSANIZ E-POSTA ADRESİNİZİ BİZE BİLDİRİN. SİZİ DE 3600 KİŞİYE ULAŞAN HABERLEŞME GRUBUMUZUN ÜYESİ YAPALIM.

ANKARA ÇİĞDEMI

Ankara ve çevresinde yetişen ve her yıl Şubat, Mart ve Nisan aylarında çiçek açan ilkbaharın müjdecisi sarı kır çiçeklerinin önemli bir özelliği var. Ankara Çiğdemi bitki literatüründe Ankara adıyla anılıyor. Aslında en

önlüleri Safran (*Crocus sativus*) olmak üzere çiğdem, birçok ilimizde yetişiyor ve onların bir kısmı da yetiştikleri illerin adıyla anılıyor (Abant Çiğdemi, Adana Çiğdemi, Kapadokya Çiğdemi, Hakkâri Çiğdemi vb.) ve onlar da yetiştikleri yerlerin adını uluslararası literatüre taşımışlar.

Tıpkı; Latince adı *Crocus ancyrensis* olan Ankara Çiğdemi gibi... (*Crocus*: Çiğdem, *Ancyrensis*: Ankaralı)

Ankara ve çevresinde yetiştiği için bu adla anılan Ankara Çiğdemi endemik bir bitki olup (Botanik dilindeki anlamıyla) sadece belirli bölgelerde ve ender olarak görülebilen bir bitki türüdür. Ankara Çiğdemi mevsimine denk gelmek kaydıyla Ankara çevresindeki yüksek yaylalarda görülebiliyor. İncek, Kızılcahamam'da Sey Hamamı Vadisi ve Işık Dağı Bölgesi, Gerede'de Cankurtaran ve Aktaş yaylaları, Beypazarı-Karagöl arasındaki Ahlâtlık ve Burgaz geçitleri, Ilgaz'da Kadınçayırı bu yaylalardan bazıları olarak not

edilebilir.

Ankara Çiğdemi gibi sarı renkli olan ve aradaki farkı anlamak için uzman olmak gereken Çiğdem ailesinin sarı renkli başka bir türü (*Crocus flavus*) daha bulunuyor. Ankara Çiğdemi daha çok altın sarısı rengiyle tanınıyor ve ayrıca yaprakları diğerine

göre daha ince. 1000-1600 metre yüksekliklerdeki yaylalarda yetişen Ankara Çiğdemi'nin boyu 10-12 cm civarında. Ankara Çiğdemi serin havaları ve daha az güneş alan yerleri seviyor. Karların erimesiyle açan çiçekler, havaların ısınmasıyla kırlara veda ediyor. Tek tek yetişebildikleri gibi mavi, beyaz, mor çiğdemlerle birlikte küçük gruplar halinde veya geniş düzlükleri kaplamış şekilde çok sayıda bir arada da görülebiliyorlar.

**DERNEĞİMİZ ve
KÜTÜPHANEMİZ**

HER GÜN

11:00- 17:00

SAATLERİ

ARASINDA AÇIKTIR

HER TÜRLÜ ELEKTRONİK ATIĞI DERNEĞİMİZDE TOPLUYORUZ

ELEKTRONİK ATIK ÖRNEK LİSTESİ:

- Bilgisayar (monitör, kasa, klavye, mouse, vs)
- Printer, scanner
- Faks, fotokopi makinesi
- Telefon, cep telefonu
- Santral
- Televizyon, müzik aletleri
- Küçük ev aletleri
- Kartus, toner
- Kablo
- Switch, röle, konektör gibi elektronik komponentler

ve diğer elektrikli ve elektronik tüm malzemeler

KABUL EDİLMİYEN ATIKLAR:

- Parlayıcı maddeler
- Patlayıcı maddeler
- Radyoaktif maddeler

DERNEĞİMİZ

Çiğdem Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği kısaca ÇİĞDEMİM Derneği her şeyi devletten beklemek yerine işlerin bir ucundan da tutulması gerektiğine inanan 14 kişi tarafından 1996 yılında o zaman muhtarının çevresinde örgütlenmiş ve sonra Dernekleşmiştir. İlk zamanlarda Muhtarla birlikte Mahallenin sorunlarının çözülmesi için çalışmış ve yeteri kadar güçlendikten sonra etkinlikleri ve çalışmalarını artırmıştır. Üye sayımız son beş yılda 353'den 650'ye çıkmıştır.

BAĞIMSIZ-TARAFSIZ VE GÖNÜLLÜ bir harekettir.

Temel amacı semt sakinlerinin yaşam kalitesini artırmak, giderek unutulmaya yüz tutan komşuluk ilişkilerini güçlendirmek olan Derneğimiz bu doğrultuda çok geniş bir yelpazede çalışmalar yürütmektedir. Yapılan her etkinlik ve çalışmada insanların birbirleriyle tanışmalarına ve kaynaşmalarına böylece komşuluk ilişkilerini geliştirmeye özen gösteriyoruz.

Mahalle sakinleriyle birlikte yaptığımız çalışmalarda bir toplumsal sorumluluk bilinci geliştirmeye özen gösteriyoruz. ***Biz inanıyoruz ki en dar kapsamda oturduğu semte sahip çıkan onun sorunlarıyla ilgilenen kişiler ülkenin sorunlarına da sahip çıkar ve gerektiğinde sorumluluk alır.***

Briç Topluluğumuz üyesi 4 arkadaşımız ODTÜ Mezunlar Derneğinde yapılan bir turnuvaya katılmışlardır. Bundan sonrada bu tür turnuvalara topluluk üyeleri birlikte katılmaya devam edecek.

Etkinliklerimizden Seçkiler

SEMT KÜTÜPHANESİ

Başka hiçbir semtte bulunmayan ve tamamen bağışlarla oluşturulmuş bir Semt Kütüphanemiz var. 26000'e yaklaşan kitap sayısı ve yüksek okunma oranıyla başka örneği olmayan bir kütüphane. 200 kitap ve çek-yattan bozma bir kitaplıkla başlayan projemiz artık mekanına sığmıyor.

SEMİNERLER

Çiğdemim Derneği olarak mahalle sakinleriyle tanışmak, kaynaşmak birlikte vakit geçirmek bunu yaparken de bilgi ve deneyimlerimizi paylaşmak amacıyla çeşitli vesilelerle seminerler düzenliyoruz. Bu seminerlerde belirlenen bir konuyla ilgili konunun uzmanı tarafından bilgilendiriliyoruz. Son beş yılda 35 farklı konuda düzenlediğimiz seminerlere 1131 komşumuz katılmıştır.

KOMŞULUK GÜNÜ PANAYIRI

2006 yılından bu yana düzenlediğimiz etkinlikle komşuluk ilişkilerini güçlendirmeye çalışıyoruz. Bu panayırda müzik dinletileri, folklor gösterileri, yarışmalar, Derneğimizin gitar, drama, ud gibi topluluklarının gösterileri, sergiler oluyor. Çeşitli tanıtım masaları açılıyor. İnsanlar komşularıyla birlikte güzel bir gün geçiriyor ve tanışıp-kaynaşıyorlar.

Komşuluk ilişkilerinin En İyi Yaşandığı Apartman Ödülü:Bu uygulamayla komşuluk ilişkilerinin en iyi yaşandığı apartmanı seçiyoruz. Bildirilen ve tespit edilen adaylardan en uygun olana bu ödülü veriyoruz ve hazırladığımız plaketi binanın girişine asıyoruz. Böylece giderek unutulmaya başlayan komşuluk ilişkilerinin gelişmesini teşvik ediyoruz.

AĞAÇ DİKİM VE BAKIMI

Mahallemize çeşitli kampanyalarla 2000'in üzerinde ağaç diktik. Bu ağaçlarla birlikte kaldırımlara dikilen ağaçların bakımlarını yaptırıyoruz. ODTÜ ormanına da çok sayıda ağaç ve meyve çekirdeği diktik.

TSM KOROMUZ

Derneğimiz bünyesinde 2003 yılında oluşturduğumuz TSM Koromuz her yaştan müzikseverle birlikte çalışıyor ve her yıl bu çalışmasını konserlerle süslüyor.

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Tiyatro, opera, bale, konser gibi kültürel etkinliklere aldığımız toplu biletler ve sağladığımız servislerle mahallelileri götürüyoruz. Topluca servislerle etkinlik mekânına gidiyor, etkinliği izliyor ve servislerle evlerine getiriyoruz.

İLETİŞİM

3000 kişiyi aşan elektronik haberleşme grubumuz ve internet sitemiz bulunmakta. www.cigdemim.org.tr. Facebook ve twitter hesaplarımızla (cigdemimdernegi) komşularımızla iletişimi sağlıyoruz.

GEZİLER

Yurt içi ve yurt dışındaki tarihi ve doğal güzellikleri tanıtmak ve mahalle sakinlerimizin kaynaşmalarını sağlamak amacıyla çeşitli bölgelere geziler düzenliyoruz.

MAHALLENİN SORUNLARI

Mahallemizin her türlü sorununun çözülmesi için Belediyeler ve kamu kuruluşlarıyla yazışmalarda bulunuyor ve görüşüyoruz. Sokak lambaları, asfalt-kaldırım vs. yüksek gerilim hattının kaldırılması, Belediye otobüs güzergâhımızın değiştirilmesi, ODTÜ ormanına hafriyat dökülmesi ve ökse otuyla mücadele edilmesi konularında kamuoyu oluşturduk ve başardık. Baz istasyonlarıyla ilgili mücadele ettik ve davalar açtık. Şirindere bölgesindeki sorunlara dikkat çekmek amacıyla “Şirindere Artık Problemlili Dere” temasıyla imza kampanyası ve protesto eylemi gerçekleştirdik. Muhtarımız aracılığıyla Belediyelerin, özellikle yaz aylarında, zararlılarla mücadele yapmasını sağlıyoruz.

KATI ATIK TOPLAMA PROJESİ

Elektronik atıklar, Atık pilleri ve atık bitkisel yağları Derneğimizde topluyor ve ilgili kuruluşlara veriyoruz. Gazete-dergi gibi atık kâğıtları derneğimizde topluyor ve gelir elde ediyoruz. Diğer geri

dönüştürülebilir atıkları (cam, plastik v.b.) belediyeye ait kumbaralarda topluyoruz.

Son beş yılda 2 ton atık yağ, 9 ton elektronik atık, 110 ton atık kâğıt ve 600 kg pil topladık ve geri dönüşüme kazandırdık.

5-6 Mart 2015 tarihinde İTÜ tarafından düzenlenen “Elektrikli ve Elektronik Atık Zirvesinde” elektronik atıklar konusunda yaptığımız çalışmalar dolayısıyla e-atık kahramanı ödülü aldık.

EĞİTİMLER

Boş zamanların değerlendirilmesi amacıyla çeşitli eğitimler veriyoruz. Ud, gitar, Resim, İngilizce, Org, İspanyolca, Halk Oyunları, dikiş, kırkyama, fotoğraf, makyaj, bilgisayar okuryazarlığı, çocuklar için yaz okulu etkinliği bunlardan bazıları.

İNGİLİZCE KONUŞMA TOPLULUĞU

Dernek bünyesinde 2009 yılında oluşturduğumuz İngilizce Konuşma Topluluğu haftada bir akşam toplanarak çalışmalarını sürdürüyor. İngilizce pratiğini unutmak istemeyen

veya geliştirmek isteyen komşularımızın katıldığı çalışmalar neşe içerisinde devam ediyor.

EĞİTİM DESTEĞİ PROJESİ

Oluşturduğumuz havuzda toplanan katkı miktarına göre 9 ay boyunca eğitim desteğinde bulunuyoruz. 4 öğrenci ile başladığımız projede şimdi 18 öğrenciye destek veriyoruz. (Bu sayıyı derneğimizin yaşıyla sabitledik. 18.yılıımızda 18 öğrenciye destek veriyoruz. Eğitim desteği fonuna istenilen zamanda ve istenilen miktarda bağış kabul ediyoruz.

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

Yılda iki kere Kızılay ile işbirliği yaparak mahallemizde kan bağışı kampanyası düzenliyoruz. Son beş yılda 209 komşumuz bu kampanyalarda kan verdi. Sosyal yardımlaşma çalışmaları kapsamında birçok kişiye ve kuruluşa yardımda bulunduk. Dernekte toplanan kitap-ansiklopedi ve yardımcı ders kitaplarını dağıtıyoruz ve gönderiyoruz. Evde kullanılmayan ilaçları toplayıp sağlık ocağına

veriyoruz. İkinci el kıyafet ve eşyayı derneğimizde topluyor ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyoruz. TSM Korumuz Yaşlı Bakım Evinde etkinlik gerçekleştiriyor ve onların güzel bir gün geçirmelerine vesile oluyoruz. Zaman zaman güçsüzler yurdu ziyaretleri gerçekleştiriyoruz.

FOTOĞRAF TOPLULUĞU

Dernek bünyesinde oluşturduğumuz toplulukta “Temel Fotoğrafçılık Eğitimleri” veriyor, konu ile ilgili seminerler düzenliyor ve atölye çalışmaları yürütüyoruz. Topluluk zaman zaman fotoğraf çekim gezileri de düzenliyor ve çalışmalarını açtığı sergilerle mahalle sakinleriyle paylaşıyor.

RESİM TOPLULUĞU

Yetişkinler ve çocuklar için hobi kursları açıyor ve sene sonunda çalışmalarını açtıkları sergiyle mahalle sakinlerine sunuyorlar. Çocuklarla birlikte duvar-trafo boyamaları gerçekleştiriyorlar.

EDEBİYAT TOPLULUĞU

Şiir, hikaye, roman, deneme gibi edebiyatın her alanıyla ilgilenen edebiyatseverlerin bir araya gelip eserler hakkında düşüncelerin paylaşıldığı bir ortam yaratmak amacıyla oluşturulmuştur. Her ay belirlenen bir edebiyat eseri ile ilgili sohbet ve tartışma toplantıları; belirli dönemlerde şiir dinletileri düzenlenmekte ve edebiyatseverleri yazarlar ile buluşturacak etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

SİNEMA TOPLULUĞU

Sinemaseverlerin bir araya gelerek birlikte film seyrettikleri ve o film ile ilgili olarak tartıştıkları bir ortam yaratmak amacıyla oluşturduğumuz topluluk; her ay belirlenen bir filmi birlikte izliyor.

ÜNİVERSİTELERLE İŞBİRLİĞİ VE PROJELER

ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümüyle birlikte “Hayalimdeki

Çiğdem Mahallesi” ve “ Çiğdem Mahallesi Kimliği” konularında projeler yürüttük. Derneğimizin çalışmalarını içeren tez çalışmaları yapıldı ve derneğimizin de içerisinde olduğu tezler hazırlandı. ODTÜ Kimya bölümüyle belirlenen 18 binada radon gazı taraması yapılmasını sağladık ve bunu yayınladık.

ÇİĞDEMİM MAHALLE BOSTANI

Çiğdemim Derneği olarak; Permankara grubunun katkı ve destekleriyle mahallemizde kendi doğal ürünlerimizi üretmek üzere yola çıktık. Bu amaçla Dernek binamızın yanındaki alanda 2012 yılında çalışmalara başladık. Bu projedeki amacımız; kırsalda yapılan organik-doğal ürün yetiştiriciliğinin kent merkezinde de yapılabileceğini göstermek, bu konuda toplumda bir bilinç oluşturulmasını sağlamak, doğal ürün yetiştiriciliği ile ilgili temel bilgileri paylaşmak, beceri kazandırmak, özellikle çocuklarımıza

ve gençlerimize ürün yetiştirme alışkanlıklarını kazandırmayı, bitki türlerini tanıtmayı sağlamaktır. Tamamen doğal tohumların kullanıldığı bu çalışmada ilk yıl tohum ve fidelerinin çoğunu Güneşköy’den sağladık, ikinci yıl kendi yetiştirdiğimiz ürünlerden aldığımız tohumları da kullanmaya başladık. Ayrıca tohum takası yapan oluşumlardan da tohum sağladık. Doğal olmayan, hibrit tohum kullanmadık. Ayrıca hiçbir şekilde ilaç ve kimyasal gübre de kullanmıyoruz. İlaç ve kimyasal gübre kullanılmadan da doğal yöntemlerle tarım yapılabileceğini bostanımızda uygulamalı olarak herkese gösteriyoruz. Gübre kullanmıyoruz, kendi yaptığımız kompostu gübre olarak kullanıyoruz. Kompost yapımıyla ilgili olarak birçok kez atölye çalışması yaptık ve kendimiz kompost üretip kullanıyoruz. Üretimden elde edilen tohum ve mevsimlik fideleri talep eden komşularımızla paylaşıyoruz, kendi

tohum bankamızı kurmaya çalışıyoruz. Komşularımızla dönemsel olarak imece çalışmaları yapıyoruz.

EKOLOJİK TOPLUM VE YAŞAM GÜNLERİ

Ankara Ekolojik Toplum ve Yaşam Günleri'nin ilki Haziran 2013'te “Mahallemizi Ekolojik Olarak Şekillendirelim”, ikincisi ise Haziran 2014'te “Yerel Üretim, Gerçek Gıda” temalarıyla Çiğdemim Mahalle Bostanında gerçekleştirilmiştir. Etkinliğin üçüncüsü Haziran 2015'te, kentte yaşayan tüketicileri gerçek gıda konusunda bilinçlendirmek, farkındalıklarını artırmak, gerçek gıdaya erişim konusunda neler yapabilecekleri konusunda bilgilendirmek ve bir insan hakkı olarak tanınan temiz, sağlıklı ve güvenilir gıdaya sürekli erişim hakkını hatırlatmak amacıyla “Gerçek Gıda ve Gıda Hakkı” temasıyla düzenlendi. Etkinliğe 65 kişi katıldı. 2015 yılı etkinliği Sivil Düşün AB Projesi kapsamında desteklendi.

FELSEFE TOPLULUĞU

Çocukları Felsefe ile buluşturmak amacıyla Düşünme Oyunu atölyesi düzenlendi. Etkinlikte Çıtır Çıtır Felsefe dizisi öykülerinde ele alınan, çoğunlukla anlamlı kavramlar üzerinde sohbetler düzenlemek, tartışmak, düşünme, düşündüğünü ifade edebilmek, soru sorabilmek, sorgulayabilmek, problemler karşısında tavır alabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılan çalışmaya 12-13-14 yaş grubundaki öğrenciler katıldı. ODTÜ Felsefe – Sosyoloji Bölümü öğrencileri çalışmalara öğretici olarak katıldılar.

2.EL TAKAS, PAYLAŞIM VE SATIŞ PAZARI

İlkini 2014 yılı Nisan ayında yaptığımız ve yoğun ilgi gördüğü için her mevsim geçişinde yapmaya devam ettiğimiz ve “Tüketime karşı paylaşımın kapısını aralıyoruz” sloganıyla gerçekleştirdiğimiz bu etkinlikte birçok mahalle sakini kendisi için artık ihtiyaç olmayan, kullanmadığı giysi ve eşyaları yeniden kullanılmak üzere paylaştı, takas yaptı ya da sattı. Tüketim çılgınlığının

önüne geçmek ve tüketim toplumu olmamak adına başlatılan bu etkinlikte Eşya paylaşımının, takasın ve komşuluğun yeniden hatırlanmasına vesile oluyoruz.

HEP BİRLİKTE ANKARA MÜZELERİNİ GEZİYORUZ

Derneğimizin sosyal ve kültürel sorumluluk kapsamında uygulamaya başladığımız “Hep Birlikte Ankara Müzelerini Geziyoruz” etkinliğinde Ankara'nın az bilinen müzelerini komşularla birlikte gezmeyi ve mahalle sakinlerine müzeleri sevdirmeyi amaçlıyoruz. Her ay iki müzeyi üyelerimize ücretsiz olarak gezdiriyor ve tanıtıyoruz. 2015 yılında başladığımız bu projede 12 gezi gerçekleştirdik.

ÇİĞDEMİM KAY PROJESİ

Mahallemizdeki sokak köpekleri sorununun çözümüne yönelik olarak Muhtarımız, hayvan severler ve Çankaya Belediyesi ile işbirliği yaparak proje başlattık. Toplanan köpekler Çankaya Belediyesi barınağına götürülüyor, kısırlaştırılıp aşıları yapılıyor ve saldırgan

davranışları olmayanlar alındıkları yere geri bırakılıyorlar. Böylece sayılarının artması kontrol altına alınıyor. Buldukları ortamı sahiplendikleri için de bölgeye yabancı köpekleri sokmuyorlar. 2 yıl içerisinde 330'un üzerinde köpek kısırlaştırıldı. Besleme noktaları oluşturulması, yavruların sahiplendirilmesi, mahalle sakinlerine eğitimler ve seminerler düzenlenmesi de bu çalışmalarla paralel yürütülüyor.

KUĞULU PARK

Ankara İli'nin Çankaya ilçesinde bulunan bir parktır. Park, Tunalı Hilmi Caddesi üzerinde bulunur. Park, Ankara'nın simgelerinden birisidir. Parkın havuzunda, aralarında kuğular ve ördeklerin bulunduğu su kuşları yer alır. Park, adını Pekin'den özel olarak getirilen ve burada yaşayan kuğulardan alır. 1950'li yıllarda Polonya Büyükelçiliği sınırlarında kalan parkın içinden dere geçmekteydi. Derenin kenarlarında ise kavak ağaçları bulunuyordu. Tunalı Hilmi Caddesi'ni de kapsayan Kavaklıdere semti adını bu dere ve kavak ağaçlarından alır. 7.743 metrekarelik alanda 1958 yılında açıldı. Tarihi ve doğal güzelliği nedeniyle park, T.C. Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu tarafından 'SİT' alanı olarak belirlenmiştir.

1972 yılına kadar ilgi görmeye park, Vedat Dolakay zamanında yenilenmiştir. O zamandan beri Başkent'in simgesi park 2015 yılında tekrar bir onarım görmüştür.

Fotoğraf: Koray Olşen

Uluslararası bir belediyeler birliği olan Cittaslow, 1999 yılında İtalya'da kurulmuş. Adı, İtalyanca "Citta (Şehir)" ve İngilizce "Slow (Yavaş)" kelimelerinin birleşmesiyle ortaya çıkmış. Cittaslow felsefesi yaşamın, yaşamaktan zevk alınacak bir hızda yaşanması gerektiğini savunuyor. İnsanların birbirleriyle gerçek anlamda iletişim kurabildikleri şehirleri üye olarak kabul ediyor.

Merkezi İtalya'nın Orvieto bölgesinde olan oluşumun ilk üye şehri ise İtalya'daki Greve in Chianti bölgesi. Nüfusu 50 binin altında olan kentler üye olabiliyor.

Kuruluşun amacı; kentlerin kendi kimliklerine sahip çıkması ve diğer kentlerle aynılaşmalarını önleme isteğidir.

Birliğe üye olmak isteyen kentlerin üye olabilmeleri için birtakım kriterler mevcut. Böylece üye adayı kentin, Cittaslow felsefesine

SAKİN ŞEHİR

uygunluğu denetleniyor. İlk zamanlarda 59 adet olan kriterin, 2013 yılında yapılan güncelleme ile 70'e çıkarıldığı biliniyor. Ana kriterler ise şöyle:

1. Çevre politikaları
2. Altyapı politikaları

3. Kentsel yaşam kalitesi politikaları

4. Tarım, turizm, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar

5. Misafirperverlik, farkındalık

- Taraklı, Sakarya - Yenipazar, Aydın - Yalvaç, Isparta - Perşembe, Ordu - Vize, Kırklareli - Halfeti, Şanlıurfa - Uzundere, Erzurum Unvana aday yerler ise şöyle:

- Tirebolu, Giresun - Göynük, Bolu - Eğirdir, Isparta - Mudurnu, Bolu - Savur, Mardin

İtalya'dan ülkemize de yayılan bu oluşum, 28 ülkede 182 üyeye sahip. Aslında Slow Food oluşumundan hareketle doğan Cittaslow, daha çok Avrupa'dan başvuru alıyor. Fakat Türkiye'den de 10 adet yer bulunuyor. Ayrıca aday bölgeler de var. Türkiye'deki ilk sakin şehir unvanını ise Seferihisar almış. Erzurum-Uzundere Mart 2016 tarihinde Sakin Şehir oldu.

ve eğitim için planlar

6. Sosyal uyum

7. Ortaklıklar

İşte Türkiye'nin sakin şehirleri:

- Şavşat, Artvin - Akyaka, Muğla - Gökçeada, Çanakkale
- Seferihisar, İzmir

Ankara Sürdürülebilir Yaşam Film Akşamları 1:

Çölü Durduran Adam

Sahara çölüyle tropikal Afrika'nın nemli ormanları arasındaki çorak araziye tanımlayan "Sahel" kelimesi 1970'lerden beridir kıtlık ve yoksulluk ile eşanlamlı kullanılıyor. Her geçen yıl, çöl koşulları güneye, Sahel'in bir zamanlar tarımsal olarak verimli topraklarının içlerine doğru uzanarak yayılmaya devam etti insanlar eskiden bereketli olan köylerine sırtlarını dönerek geleneksel yurtlarını terk etmeye başladı ve şehirde yeni bir yaşama yöneldi. 1980'lerde 30 milyonu bulan nüfusuyla bölge sürekli kuraklık ve açlıktan muzdaripti. Birçok köy çölleşmişti ama Burkina Faso'nun kuzeyinde yaşayan Yacouba Sawadogo adındaki bir çiftçi giderek büyüyen çöle karşı durmaya karar verdi ve uluslararası kurumların gündeme getirip uygulama konusunda başarısız olduğu ilkel bir tarımcılık tekniği olan Zai'yi Yacouba başarıyla uyguladı.

ÇÖLÜ DURDURAN ADAM

GÖLE YAS

Yönetmen: Mehmet Şafak TÜRKEL

Doğduğu Şehrin yanındaki göl, onun için çok önem taşıyordu. Birçok sanatçının desteğini yanına alan yönetmen çekimlere başlamasıyla birlikte halktan da destek görür. Öztürk Bey onun en büyük destekçisi olur. Burdur gölünün yanında arazisi olan Öztürk Bey, filmde şöyle söyler; Burdur Gölü tarıma harcanan bol miktardaki su yüzünden eksilmektedir. Bunun için çare bol su isteyen şeker pancarı ve mısır tarımından vazgeçmelidir. Büyükbaş hayvan için bu tarım bitkileri yem olduğundan büyükbaş hayvancılığında küçükbaş hayvancılığına geçilmelidir. Suyu az isteyen Gül ve lavanta dikilmeli, damlama su sistemine geçilmelidir. Ayrıca Burdur gölünü besleyen suların önüne "Gölet" yapılmamalıdır.

Ankara Sürdürülebilir Yaşam Film Akşamları 2:

Göle Yas

ANKARA SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM FİLM AKŞAMLARI-3

A film by Helena Norberg-Hodge, Steven Gorelick & John Page

the Economics of Happiness

Voices from six continents, including:
Vandana Shiva, Bill McGibben, David Korten, Zac Goldsmith,
Michael Shuman, Samdhong Rinpoche, Andrew Simms, Richard Heinberg,
Chris Johnstone, Juliet Schor, Clive Hamilton, Keibo Oiwa, Rob Hopkins.

An ISEC Production

www.theeconomicsofhappiness.org

MUTLULUĞUN EKONOMİSİ & THE ECONOMICS OF HAPPINESS

MUTLULUĞUN EKONOMİSİ

Tarih: 4 Nisan 2016 Pazartesi
Saat: 19:30
Yer: Çiğdemim Kültür Evi

ŞİİR KÖŞESİ

GÜVERCİNİM DÜŞTEDİR

yamaçtadır
yaz kış
ayakta yıkanır
budaklanır
d / alında

ağaç aslında balkondadır

damların üstü kiremittir
altında canlar
analar babalar
çocuklar çocuklar

ağaçtan düşen meyvedir

güvercinim düştedir

odada salonda
gülüşü lâmbanın
ah ! geçip giden her anın
öyküsü var
aklımdadır

gündüz biter
gece başlar
gece başlar yalnızlığım
uzun bir yolculuk yokluğuna

uykudayım

güvercinim
süzül güz avlusuna ömrümün
uç da gel düşte gel

Dursun Nadir

ODTÜ Arkeoloji Müzesi

4.500 hektar; (45,76 kilometre karelik) bir araziye yayılmış olan ODTÜ yerleşkesi içinde arkeolojik sit alanının bulunması doğal sayılabilir. Orman alanı 30, 40 km² dir. Bu alanda bulunan arkeolojik

bulguların belirlenmesi ve değerlendirilmesi için üniversitenin kuruluş yıllarında itibaren çalışmalar sürmüştür. Antik yerleşmelerin özelliklerini anlamaya çalışılmış ve Ahlatlıbel, Koçumbeli ve Yalıncağ kazı alanlarında çalışmalar yapılmıştır. Müzede bu alanlardan ve diğer höyüklerden çıkarılan eserler sergilenmektedir. Haritalarda bu alanlar gösterilmiş ve duvarlara asılan panolarda

bu çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca Ankara'nın antik çağdaki kısa bir tarihçesi, Augustus tapınağı ve Ankara kalesi hakkında tarihsel bilgiler, resimlemeler asılı olan panolarda bulunmaktadır.

Üniversite, ODTÜ Müzesi olarak da bilinen ODTÜ Arkeoloji Müzesi ve ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi adlarında iki müzeye sahiptir. Bunlardan ODTÜ Tarih Müzesi, ağırlıklı olarak yerleşkeden çıkan buluntulardan oluşmaktadır.

Bu müze Türkiye'nin ilk üniversite müzesidir. Müzenin üç sergi alanı bulunmaktadır. Birinci katta, etnografik eserlerle Frig nekropolü buluntuları, asma katta ise Yalıncağ ve Koçumbeli buluntuları sergilenmektedir. Müze giriş katı ise, sergi salonu, yönetim birimleri, saklama odaları ve servis alanlarına ayrılmıştır.

Yalıncağ: Ahlatlıbel'in 1,8 km kadar kuzeyinde, bir dağ yamacı üzerinde yer alan Yalıncağ, burada bulunan "Ankara taşı" üzerine yapılmış aslan kabartması ile 1880 yılında bilim dünyasına tanıtılmıştır. Köyün çeşmesinde kullanılmış bu kabartma, 1941 yılında Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne alınmıştır. Yalıncağ'taki modern köy yerleşiminin 1930'lu yıllardan sonraki gelişimi ile büyük ölçüde tahrip görmüş arkeolojik

kalıntıların bir bölümü, dönemin Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörü Kemal Kurdaş'ın sağladığı geniş olanaklarla ortaya çıkarılmıştır. 1962- 1964 yılları arasında Orta Doğu Teknik

Üniversitesi'nin konuya ilişkin uzmanların bulunmaması nedeniyle kazılar, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi uzmanlarıyla işbirliği yapılarak gerçekleştirilmiştir. Kazının 1962- 1964 yıllarındaki bilimsel başkanlığını Burhan Tezcan yaparken, 1965- 1966 yıllarında ise, kazıyı Prof. Dr. Cevdet Bayburtluoğlu ve Prof. Dr. Sevim Bulaç yürütmüştür.

Yalıncağ, Geç Frig Çağı, İ. Ö 6 yüzyıldan

itibaren sürekli yerleşim görmüştür. Yalıncağ'ın Roma Çağı, Galat yerleşim katında ele geçen bilgiler Anadolu Arkeolojisine önemli katkılar sağlamıştır. Yalıncağ'ın kronolojisi, en iyi şekilde çanak- çömlek örnekleri ve sikkelerden izlenebilmektedir. Yapılar dikdörtgen biçimli olup 2 veya 3 odalıdır, birbirine bitişik olarak yamaca kurulmuştur. Eğimden dolayı, evlere eşik taşlar döşenmiş, kapılardan bir ya da iki basamak ile girilmektedir. Duvarlarda, kapı eşiklerinde, odaların döşeme duvarlarında daha önceki yerleşimlere ait mermer mimari elemanlar kullanılmıştır. Bizans Çağında inşa edilmiş bu yapılarda, ele geçen küçük buluntular ve sikkelerin tanıklığına göre, Erken Osmanlı Dönemi'ne dek yaşanmış olmalıdır. Yamacın üst düzeyinde, terk edilmiş köy evlerinin hemen batısında iri bloklardan kalker taşları ile poligonal teknikte örülmüş, bazı yerlerde ana kaya üzerine oturan bir çevre duvarı ortaya çıkarılmıştır. Savunmama terasına geçitli ve kuleli duvarlarında, kule tabanında ve kapı eşiginde ikinci kez kullanılmış kybele heykeli, pişmiş toprak at heykeli, mermer bir Zeus kabartması gibi buluntular, bu yapı gruplarının Roma Çağı sonlarına kadar işlevini sürdürdüğünü göstermektedir.

Kaynak: ODTÜ Müzesi

BAUHAUS ve KÖY ENSTİTÜLERİ

Aşağıda anlatıldığı gibi kuruluş öyküsü olan Bauhaus ev gereçleri satan bir süpermarket olarak bilinir.

İki dünya savaşı arasında, 20. yüzyıl ve Avrupa öncü sanatının en önemli merkezlerinden biri olan Bauhaus Okulu, 12 Nisan 1919'da mimar Walter Gropius tarafından, Almanya büyük bir karışıklık içerisindeyken kurulmuştur. Bauhaus'un kuruluşu ile uygulamalı sanatlar ile güzel

Kurucuları ve okulda görev yapan ünlü sanatçılar araştırma ve yaratma süreçlerine rehberlik ediyorlardı. Rokoko ve barok süslemeciliğin yerine işlevselliği ön planda tutuyor, "Sanat toplum içindir" tezini savunuyorlardı.

Çalışmalar geleneksel işkollarını esas alıyordu. Beceri öğrenimi sürecinde, öğrenciler her türden eliştiriliği ustaların yönetiminde pratik öğreniyor bunun

tanıklık etti ve çeşitli eğitim süreçlerine örnek oluşturdu.

Böylece tutucu ve gerici çevreleri rahatsız etmekte gecikmedi. Bu kesimler aleyhte tavır alarak Bauhaus'u Nazi partisine şikâyet ettiler. Naziler için zaten sorun olan okulun önce finansal desteği kesildi. Ardından " Musevi ve Marksist barınağı" denilerek 1933 yılında kapatıldı. Ancak Bauhaus sistemi ardında silinemeyecek izler bıraktı ve kuruluş fikri daha sonra başka ülkelerde de nesnel yerelleşmelerle yeniden filizlendi.

Berlin'de Bauhaus'un kapatılması ve Nazi Almanya'sının koşulları gereği ABD'ye göç eden kurucularından Moholy-Nagy, 1937'de Chicago'da "New Bauhaus" (Yeni Bauhaus) adında bir okul kurar. Amacı kapatılan okulu kaldığı yerden devam ettirmektir. Kurucularından birçok isim ABD'de çeşitli üniversitelerde verdikleri derslerde Bauhaus'u anlatmışlardır.

Bizdeki Köy Enstitüleri de bunlardan biridir. 1940'larda Türkiye'de Bauhaus sistemine çok benzer bir eğitim seferberliği başladı. Köy Enstitüleri endüstriyel ve kültürel kalkınma hedefiyle, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve ilköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'un çabalarıyla 17 Nisan 1940 tarihinde hayata geçirildi. Tren yolu yakınlarına kurulan bu okullar, 21 bölgede köy okullarına öğretmen yetiştirecekti. Her ne kadar sanat temelinde kurulmuş değilseler de her öğrenci bir müzik aleti çalmayı öğreniyor, resim dersleri alıyor, okuyor, yazıyor, bir zanaat edinmeye özendiriliyordu. Köy Enstitülerinde de derslerin yarısı uygulamalı, yarısı teorik eğitimden oluşuyordu. Tonguç, Köy

Enstitüleri'nin temel ilkesi "iş için, iş içinde işle eğitim" olarak belirtmişti. Ona göre uygulanmayan, işe dönüşmeyen bir bilgi geçerli değildi. Yalnız belleğe dayanan eğitim sistemi ise yarırsızdı, çünkü yaşamda geçerliliği yoktu. Tonguç'un geliştirdiği sistem, UNESCO tarafından başka ülkelerde uygulanmak üzere model alındı ve çalışması örgütlendi.

Bauhaus, kültürel, ekonomik ve toplumsal bir yenilenme tasarısıydı. Köy Enstitüleri de aynı amaçla kurulmuştu. Toplumun çoğunluğuna ulaşacak bir yurttaş eğitimi projesi; toplumsal örgütlenme yolunda ciddi bir kültürel politikaydı. Eğitimin kademeli ve programlı bir gelişim hareketine dönüştürülmesi amaçlanıyordu.

Uygulamalı sanatlarla yaratıcılığın kaynaştırılmasından beklenen ise estetik bilinci yükselmesi ve birlik içinde kalkınmaydı.

Köy Enstitüleri'nin kapatılma nedenleri Bauhaus ile benzer, neredeyse aynıdır. "Komünizm propagandası yapmak" gerekçesiyle 1954 yılında tümüyle kapatılmıştır.

Cumhuriyet Gazetesi
(24 Nisan 2012- İnci Aral)

sanatlar arasındaki duvar ortadan kaldırılarak her iki uğraş alanının karşılıklı etkileşmesine uygun ortam hazırlamak amaçlanmıştır. Yalnızca bir eğitim kurumu olmakla kalmadı, mimarlık ve endüstriyel tasarım alanında yeni açılımlar sağladı. 1919- 1933 yılları arasında açık olan okul sanat ve teknoloji birleştirme, sanatçı ile toplumu bir araya getirme amacındaydı.

yanında tasarım eğitimi alıyorlardı. Amaç, zanaatkâr yetiştirmek olmasa da her öğrencinin, bir zanaat öğrenmesi zorunluydu. Bauhaus ile toplum ilk kez çağdaş sanatçılar tarafından hayata geçirilen sandalye, abajur, dolap gibi pratik ve estetik günlük eşyayı tanıma fırsatı buldu. Okul, 14 yıllık ömrü boyunca endüstri kültürü tarihinin kırılmalarına

ÇOCUKLAR İÇİN DÜŞÜNME OYUNU

Çiğdemim Felsefe Topluluğu olarak geçen dönem yürüttüğümüz "Düşünme Oyunu" etkinliğine devam ediyoruz.

Nisan ayında başlamayı planladığımız etkinliğe 3-4.sınıf (9-10 yaş) öğrencileri kabul edeceğiz.

Bu etkinlikte Brigitte LABBE'nin "Çıtır Çıtır Felsefe" serisinden seçeceğimiz kitapları kullanacağız. Ekte bu kitaplarla ilgili detaylı bilgileri sizlerle paylaşıyoruz. (Bu kitaplar derneğimiz kütüphanesinden ücretsiz alınıp okunabilir).

Etkinlikler cumartesi günleri öğleden sonra (16:00-18:00) yapılacaktır. Kayıt için derneğimize iletişim bilgilerinizi bırakmanız yeterlidir.

Çocuk ve Felsefe mi?

"Ne alaka?" Diyebilirsiniz

Çünkü siz çocukken Düşünme Oyununa katılmadınız...

Çiğdemli çocuklar şanslı ve oynuyorlar...

FELSEFE, ŞAŞIRMA, MERAK ETME VE HAYRANLIK DUYMA HALİDİR.

Çocukların da, yetişkinlerin de baş tacı ettiği "Çıtır Çıtır Felsefe" dizisinin Türkçe'ye çevrilen 25. kitabı onuruna 7. Eğitimde Edebiyat Semineri'nde eğitimcilerle buluşan Brigitte Labbé, çocuklar ve felsefe arasındaki yolculuğuna ilişkin deneyimlerini paylaştı. Birçok okulun en çok önerdiği

kitaplar arasında yer alan dizinin bilinmeyen yönlerini aktardı.

Hepimiz çocuklarla iletişim halindeyiz. Diğer deyişle, inşa edilmekte olan bir dünyayla iletişim halindeyiz. Yani umutla iç içeyiz ve devasa bir sorumluluğun altındayız. Demokrasiyi yaşatmanın en önemli koşulu, vatandaşların uyanık olması, uyumamasıdır! Her an dikkat halinde olmaz ve uyanmazsak, demokrasi mümkün olmayacaktır. Uyuduğumuz her an, tehlikedeyiz. Örneğin, Fransa şu anda uyuma

aşamasında ve tehlikede.

Uyanmış vatandaşlara dönüşmelerini istiyorsak, çocuklara gerekli araç gereci vermek zorundayız. Bu amaçla kendi küçük ölçeğimde, belirli bir yöntemi olan bazı uygulamalarım var. Ama o küçüklüğe ters orantılı bir şekilde güçlü bir inançla uyguladığım şeyin adı, mikroeylem. Mikro ölçüdeki eylemler. Bugün dünyanın tarihine baktığımızda, büyük değişimlerin, hiçbir zaman tepeden inmediğini görüyoruz. Siyasi, kültürel, toplumsal veya ekonomik olarak, bütün büyük değişimler, kişilerden ya da kişilerin oluşturduğu örgütlerden, gruplardan gelir. Büyük büyük kurumlar yapmaz bunları.

Kant'ı çocuklara anlatabilir miyiz?

en bu kitapları otuz yedi yaşında yazmaya başladım. Daha önce bir iş ve ofis yaşamım vardı. İnternet satışı ve ticareti işinde ortağımla birlikte çalışıyordum. Bir gün, bir anda, beynimden vurulmuşu döndüm. Çünkü fark ettiğim şey, yaptığım işin artık bana bir anlam ifade etmediği idi. Sorbonne'da katıldığım felsefe derslerinde, sanırım hayatımda ilk defa düşünmüştüm, düşünebilmişim. Dini yapılardan özür dileyerek söyleyebilirim ki, hem annemi ve babamı, hem de yakın

çevremi, çevremdeki değerlerini, otuz beşime kadar hiç düşünmedim.

Programlanmış bir yaşam sürdüm, hep böyle hissettim. **Felsefe dersleriyle başlayan şey, aslında düşüncenin verdiği bir hayran olma haliydi. O duygu benim için o kadar olumluydu ki, çocuklara aktarmak istediğim şey tam da bu hayran oluştu.** Sonra Sorbonne'da bir profesörle konuştum ve dedim ki: **"Sizce Immanuel Kant'ı çocuklara anlatabilir miyiz?" Durdu, düşündü ve, "Tamam, deneyelim," dedi.**

Felsefe bir dilim pasta ve bir bardak portakal suyudur.

Paris'te kafe sahibi olan bir arkadaşım kitaplara bayılmıştı. "Çarşamba öğleden sonraları gel, çocuklarla şu kitaplar üzerine felsefe sohbetleri yap," diye önerdi bana. Kabul ettim, o da çevrede tanıdığı kasaba, manava ve dükkânlara afişler astı. Kafenin asmatına yastıklar koyduk. Çocuklardan, yanlarında atıştırmalık bir şeyler getirmelerini istedim. Çünkü dizinin adı, Türkçede "Çıtır Çıtır Felsefe", Fransa'da "Tadımlık Felsefe." **Tadımlık, çıtırdacak bir şeyler olmalıydı. Felsefede, yemek yemek çok önemlidir. Eski Yunan'da, filozoflar bunu içki içerek yaparlardı,**

ama ben çocuklarla yaptığım için, biz yemek yemek zorundayız. Felsefe, sadece büyük büyük düşüncelerin o büyüklüklerle aktarılması değil, bazen de bir dilim pasta ve bir bardak portakal suyudur.

Çocukları sınıftan çıkarmaya çalışıyorum. Çünkü çocuklarla o felsefi tartışmayı yapacak olan yetişkin de "bilen yetişkin" statüsünden sıyrılmak zorunda. Yere bağdaş kurarak oturuyoruz. Çünkü yere oturmak, çömelmek ya da bağdaş kurmak, onların boylarını fazla geçmeden var olmamın, bulabildiğim tek çözümdü. Ayrıca, çember halinde oturuyoruz, çünkü hepimiz birbirimizden ve orta noktadan aynı oranda uzak oluyoruz. Bu orta noktanın adı zaten

sorudur. O soruyu hep birlikte düşünürken, ona eşit mesafedeyiz. Aynı zamanda yere oturmak da, beden özgürlüğü demektir.

Bedenle ruhu ayrı düşündüğümüzde, beden özgürlüğü, düşünce özgürlüğüyle aynı yere çıkabilir. Çocuklara o hareketi yapma özgürlüğünü vermek gerekir. Büyük düşünürler de yürüyerek, ayaklarına o yürüyüşün verdiği masajı yaparak fikirler üretiyorlar, bedensel özgürlüklerini kullanıyorlardı. Çocuğu sandalyeye oturarak ondan felsefe yapmasını bekleyemeyiz. Ayrıca, hepimiz bir tadımlık paylaşıyoruz. Bir anlamda, özgür ve bir aradayız; sözcüklerimiz de aramızda aynı o tadımlıklar gibi özgürce dolaşiyor.

Orada ebeveynlerin olmaması çok önemli; ama onların salondan çıkmasını istemek de bir o kadar zor. Çünkü yetişkinler için, çocuklara, onların bulunmadıkları bir özgürlük alanı

cevabı vermeye çalışıyor. Zaten, okulun kendinde çözemediği dram da budur. Çünkü çocuklar okula giderler ve yetişkinlere, zaten yetişkinlerin çoktan

“Benim çocuğum, geçen gün Wittgenstein’den söz ediyordu,” demek sadece yetişkinlere zevk veriyor. Amaç, Kant’ın adını söyleyebilen yetişkinler değil, eleştirel aklı kendine kurabilmiş ve kendini inşa edebilecek bireyler yaratmaktır.

Çocuklara Hitler ’i sormak!

Çocukların düşünce ve duygularını ortaya çıkarıp, konuşmaya dökmek çok önemli. Çünkü genel olarak, eğitimde yazıya verilen öncelik ve retoriğe, konuşmaya, söze verilmeyen o yer, beni her zaman fena halde çarpmıştır. Çocuklara, “Biliyor musunuz, Hitler Almanya’da nasıl iktidara yükseldi ?” sorusunu sorduğumda, “Tanklarla, bombalarla, orduyla, tüfeklerle,” gibi

yanıtlar aldım. **Oysa asıl cevap, sözcükler ve söylemler olacaktı.**

Bir dili, konuşmayı oturtmazsak, sadece manipülasyonların hedefi ve avı olmakla kalmayız; kendimize hayatta hiç yer açamayız. Ne zaman ki, Hitler gibi bir adamın iktidara sözcüklerle, sözle, söylemle nasıl yükseldiğini anladılar, o zaman onun adı bir uyanışı simgeledi onlar için.

Bulaşığı kim yıkayacak?

Fransa’da çok yakın bir zamanda bir yasa çıktı; herkes için eşit evlilik. Bugün Fransa’da iki adam ya da iki kadın yasalar önünde evlenebilirler. Fransa’ nın bir kasabasında, on yaşındaki bir çocukla Oğlanlar ve Kızlar konuşmasını

bırakmak, çok radikal bir fikirdir.

sahip olduğu cevapları verirler.

Kendini inşa edebilecek bireyler yaratmak...

Amaç felsefeyi öğretmek değil, felsefe yapmak ve birlikte tartışmaktır. Fransa’da, felsefeyi isimlerden arındırarak çocuklara sunduğum için felsefe bölümleri beni çok kınadı. Çünkü, onlara çocukların Kant, Sartre ve Wittgenstein gibi isimleri bilmeye ihtiyaçları olmadığını söyledim; çünkü umurlarında değil. Bu isimleri bilmek ve,

Kafamda bir hedefle gittiğim zaman başarısız oldum. Örneğin, bu öğretmenler için çok önemli ve gerekli. Kafamızda bir hedef varsa, belli cevaplar bekliyoruz demektir. Siz bir hedefle gittiğiniz zaman, çocuk bunu kolaylıkla anlıyor ve size, sizin ondan beklediğiniz

yaptığımızda, çocuk yasaya ya da başka hiçbir ayrıntıya takılmadı; ama, sorduğu tek soru, “E bir dakika, evde iki baba varsa bulaşığı kim yıkayacak ?” oldu. Yıl 2014 ve Fransa’dayız. Çocuk için buradaki sorun, iki erkeğin evli olması değil, bulaşığın kimin tarafından yıkılacağıdır.

Yasalar neyi söyler?

İnsanın özünde olan şey, iyi ve doğru üzerine düşünebilmektir. Eğer çocukları iyi ve kötü kavramlarının dışarıdan dikte edilmesine alıştırsak, onları oldukça tehlikeli bir duruma sürükleriz. Öncelikle, düşünmelerini engelleriz. “Git, yan komşuyu öldür. Çünkü o kızıl saçlı,” cümlesini doğru olarak sunduğunuzda, çocuk da gider öldürür. Çünkü ona iyinin, kötünün ne olduğu dikte edilmiştir.

Küçük yaştan itibaren sorgulama başlamazsa, onunla birlikte düşünceye eşlik etmezsek, iyilikle kötülükte olduğu gibi, tamamen dışarıdan manipülasyona açık bireyleri kendi ellerimizle yaratırız. Bu bir siyasi lider, bir patron ya da dini lider olabilir. “Sen ne düşünüyorsun, neden böyle düşünüyorsun ?” demeden, “Bu iyi, bu kötü,” diye dikte ettiğimizde, onları yavaş yavaş insan olmaktan çıkarıp nesneleştiririz.

Çocuklar özellikle yasalar hakkında çok kafa karışıklığı yaşıyorlar. Çocuklar

sanıyorlar ki, neyin iyi, neyin kötü olduğunu yasalar söyler. Oysa yasanın söylediği tek şey, neye izin verildiği ve neyin yasak olduğudur. Bu ayrımı çocukların yapabiliyor olması özellikle ahlaki konularda çok önemlidir. Kürtajın yasaklandığı ülkelere baktığımızda, “Kürtaj kötü bir şey,” dememek gerekir. Yalnızca, “Yasa bunu yasaklıyor,” demek yeterli olacaktır. Ahlaki sorgulamaları çocuğa çok küçük yaştan, tohum eker gibi vermek iyi olacaktır.

Aydınlanmış bir seçim

Kitap harika bir araçtır. Birlikte her konuyu konuşabilmek için birleştiricidir. Çünkü kitap, kişinin kendiyile konu arasına bir mesafe koymasını sağlar.

Biraz olsun, şefkat duygusundaki o baskın duygulardan arınıp konuya odaklanmasına yardımcı olur.

Çocuklar, karmaşayla ve kafa karışıklığıyla rahatlıyorlar. Çok iyi düzenlenmiş, sıralı bir dünyadan korkuyorlar... Ona anlamını söylemek gerekiyor. Okulu yarın, 10 yaşında bırakamazsın; çünkü şu anda aydınlanmış bir seçim yapamazsın. Sonuçlarını ölçübilerek seçim yapmaktır aydınlanma. Hem de 10 yaşında...

Bazı çocuklar konuşarak değil, sadece dinleyerek katılırlar. Onları rahat bırakmak doğrudur. İlle de ifadeye zorlamamak gerekir. Özellikle de, onun sessiz kalışı bir dinleyişse... “Sen ne

düşünüyorsun? Hiç konuşmadın,” demek, tam bir müdahaledir. Bu, onları ve onlar gibi diğer konuşacak olanları da engeller.

Felsefe, şaşırma, merak etme, hayranlık duyma, uyumadığını hissetme halidir. Ama şunu unutmayalım ki, bu hayran kalış hali kırılıgandır.

Aslında biliyoruz ki, tüm çocuklar filozoftur.

Ama çok azı öyle kalır. Bizim sorumluluğumuz, bu hayran kalış halini kalıcı ve sürdürülebilir kılmaktır.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

ESKİYE DÖNÜYORUZ !

EŞYA PAYLAŞIMINI, TAKASI VE KOMŞULUĞU HATIRLIYORUZ.
TÜKETİME KARŞI PAYLAŞIMIN KAPISINI ARALYORUZ.

İKİNCİ EL TAKAS - PAYLAŞIM - SATIŞ PAZARI

10 NİSAN
2016
PAZAR 11:00 - 17:00

- * Bizim artık ihtiyacımız olmayan şeyler başkaları için çok değerli olabilir.
- * Evinizde veya depolarınızda atıl durumda bulunan her türlü malzemeyi değerlendirme imkanı bulabileceğiniz pazarımıza bekliyoruz.
- * İsteyen takas yapabilir, isteyen satabilir, isteyen de bağış yapabilir.

Yer: Çiğdemim Derneği Bahçesi

Not: Katılımcılardan herhangi bir ücret talep edilmeyecektir.

Çiğdem Mahallesi 1551. Cadde No: 14 - A 06530 Çankaya / ANKARA Tel: (0312) 285 20 47 - 0530 660 95 83
www.cigdemim.org.tr dernelk@digdemim.org.tr

Afıs tasarımı
D. Toka ömül

ÇİĞDEMİM YÜRÜYÜŞ TOPLULUĞU

Dernek bünyesinde hep birlikte spor yapmak için oluşturduğumuz Yürüyüş Topluluğumuz ile

her hafta Cumartesi ve Pazar sabahları 08:00'de dernek önünde buluşup Fen Lisesi yolundan ODTÜ ormanına yürüyoruz.

Düzenli olarak her hafta yapmayı planladığımız etkinliklere katılımınızı bekliyoruz.

Çiğdem Mahallesi 1551. Cadde No: 14 - A 06530 Çankaya / ANKARA Tel: (0312) 285 20 47 - 0530 660 95 83
www.cigdemim.org.tr dernelk@digdemim.org.tr

Çiğdemler Solmasın

Fazilet Ünsal Eliaçık

ÇİĞDEMLER SOLMASIN

Fazilet Ünsal Eliaçık

Yılbaşında yağın kar dona çekmişti. Güneş parlarsa da soğuk ısırarak belli. İlk ve orta dereceli okullarda eğitime ara verecek kadar olmasa da sarıp sarmalamıştı Ankara'yı beyaz örtü. Balkon demirlerine tünemiş güvercinler, mutfak penceresine konmuş bir çift kumru, ara sıra duyulan karga carlamaları tek yaşam belirtisiydi.

Eskiden uzun yürüyüşler yapardı orman içinde. Çalışırken zamanı daha verimli geçirdi. Koşturmaca içinde bu tür eylemlere vakit ayırabiliyordu. Çiğdem Tepe'ye doğru özlemler uzandı gözleri. Kendi kendine konuşur olmuştu son günlerde.

"Bir aya kalmaz kardelenler başını uzatır kar altından. Ardından çiğdemler gülümser, ormandaki çam diplerinde. Bademlerin çiçek açması, meyveye dönmesi, kekikler, yaban gülleri, papatyalar, gelincikler sıraya girer peşi sıra. Ta Ahlatlıbel tepelerinde yetişen yaban armudu ve çeşme başında açan süsenlere kadar coşturur insanı. Çiğdem Tepe çamlığı dört mevsim seslenir göze kulağa!"

Mavi ladinler, sedir ağaçları ve çamlar, karla kaplı görüntüsüyle bembeyaz ışıldarken, duvar kenarında açmış kızıl ateş dikenleri, ağaç diplerindeki bodur alev çalıları kırmızı, turuncu meyveleriyle bahçenin renkli süsü. Yeşil, beyaz ve kırmızının canlı parlaklığı gözünü alıyor, uzun uzun bakıyor. Çiçeğine köpek elması

diyorlar, kışın aç kalınca yiyor olabilir mi sokak köpekleri?

Emeklilik bu olmalı, emekleyerek geçen, ağır aksak günler. Gerilere kaydı gündüz düşleri. Son yıllarda kulağında çalınır gibi oluyor, Çayda Çıra ezgisi.

Memleketinin ak kışlarını anımsatan, her kar sonrası ortalığı kaplayan koygun sessizlik sardı yüreğini. Beyaz ıssızlığın ardında yaşanan günlere gitti düşünceleri. Demli çayın kokusu, bardakta dönen kaşığın tıngırtısı, ibrikte kaynayan suyun dıgıltısı, ocakta yanan kuru dalların çıtırtısı. Başkaydı kokular da sesler de, okşar gibi ısıtır sarıp sarmalardı.

Babaannesini hatırladı, mırıldandığı ilahiler geldi aklına. "Sordum sarıçiçeğe/Annen baban var mıdır?" Kulağı okşardı sesi, güzel söylerdi, konuşulanı iyi duymasa da. Müzik kulağı dedikleri bu olmalıydı.

Çiğdem'i anımsadı birden, küçük kardeşi Vahit'in kız arkadaşını, sevdiğini. Eskilerin "Adı ile müsemma" dediklerinden. Kasabada güzellik ölçüsüydü beyaz ten, sarı saç, pembe yanak. Yağmur sonrası oluşan gökkuşağı gibiydi Çiğdem'in ışıltısı.

Sizden Bir Öykü

Karabasan gibi yaşamlarına çöken Eylül öncesinde, Çiğdem'i baba ocağına getirmişti Vahit. Dişsiz ağzıyla babaannesi o zaman söylemişti bu ilahiyi. "Sarı Gelin" türküsünü de peşi sıra seslemişti, incecikten, sarıca, solgunca... Coşkusu buydu köy yaşlılarının, neşelerinin en dolusu...

Bu ezgiler, sözler nasıl çakılı kaldıysa kafasına, benliğine; aynı belirginlikle ansızın çıkıvermişti yaşamlarından Çiğdem'in varlığı.

O yıl bitecekti okulları. Davullu zurnalı, kına geceli, hamam sefali düğün hayalleri kurdurmuştu evlerinin damında babaanneye. Tam o sırada görmüştü dam üstünde kuruyan çay posalarını, yerin dibine geçmişti Vahit, Çiğdem'in yüzüne bakamamıştı utançtan.

Babaannesi savaş görmüştü; isyanları, kıtlıkları yaşamıştı genç yaşında. Bir kalıp sabun, has undan yapılmış ekmeğe, çay, şeker, gazyağı, hasa bezi, hatta tuz bile altın değerinde kıymetliydi gözünde.

Demlikte kalan çay posalarını ziyan olmasın diye dama yaydığı telis gübre çuvallarının üzerine

sererek kurutur, yeniden kullanırmış. Babaannesinin çaylarının abdest suyu gibi olmasının nedeni buymuş. Önce çok kızsalar da günlerce gülmüş, daha kim bilir ne tür "artırım önlemleri alıyordu" diye gözlemeye başlamışlar nenelerini.

Çok gülünce de kızarmış torunlarına, "sonrası iyi olmaz" der, uğursuzluk sayarmış. Şimdi hatırlayınca içinin çekildiğini, gülüşünün yüzünde donduğunu hissetti, dökülemedi yaşlar gözünden, bembeyaz tepelere baktı bir süre. Memlekette kar pencere camlarını kapatırdı kış boyunca. Her kapıdan bir tünel uzanırdı okula doğru. Başka bir şey için çıkmazlardı dışarı.

Köyde yaşlı büyükanneler, baba, anne yaz ola evlatlar gele der, yol gözlermiş. Devlet Demiryollarından emekli baba; çok insan tanımış, çok memleket görmüş en güzeli kendi köyüm dese de uçurmuş hepsini yuvadan.

Ailenin en büyük kıızıydı, analık etmişti kardeşlerine. Erkek çocuk yanında varlığı önemsenip destek görmese de okuyup öğretmen olmuştu. "Koca eline bakmasın" isterdi annesi. Kocasını sabaha kadar beklediği uzun kış gecelerinde, örülü saçlarını sıvazlarken konuşurdu onunla. Kirpiklerinin birbirine değmediği katran gecelerde. Tren seferleri aksamasız yürümezdi o zamanlar.

Yıllar önce gelmişlerdi Başkent'e, evlenince. Vahit yanında okuyordu, en küçüğüydü evin. Ana baba yaşlanınca büyük çocuklara düşerdi kardeşi kollamak, gözetmek. Hepsi yükseköğrenim görmüş, evlenip çoluk çocuğa karışmıştı.

Uzun sürmemiş birer ikişer toplanmışlar aynı şehirde bacı kardeş.

Edememişler yabanda bir başlarına. Ankara'nın Tepe'lerine dağılsalar da görüşürlermiş haftası geçmeden.

Ağabeyi Harun'u görmeye gitmişti yeni taşındıklarında. Görev yeri Ulus'un arkalarında, eski evlerin bulunduğu sokaktaydı, bir ara söylemişti.

Okulda görevi bitince eve dönerken, dolmuştan bir durak önce inmişti. Ağabeyine de haber verememişti. "Dışarı çıktı, birazdan gelir" demişler, sokakta oylanmıştı. Harun çok kızmıştı onu görünce, oysa sevinir sanmıştı ziyaretine. "Ne işin var buralarda!" diye çıkmıştı. Hele elindeki halka tatlısını görünce iyice zıvanadan çıkmıştı.

Boyu baldırlarına inen siyah eteği,
koyu renk desenli uzun kollu gömleği,
ensesinde sımsıkı toplayıp atkuyruğu
yaptığı saçları; boyasız, ışıltısız esmer
yüzü masumiyetin izlerini taşısa da
Harun'un onu hırpalamaması için
yeterli olmuyordu.

Boyunun kısalığından, esmerliğinden
hoşlanmaz; açık renk giysilerin tenini
koyu, bedenini kalın göstereceğini
düşünerek, hep kendine yakışanı
giyinse de, kocasından başkasına
güzel görünmek aklından bile
geçmezdi.

Sonradan öğrendi Bent Deresi'nde
"ne biçim Ev'ler" olduğunu;
memleket deyişiyse, gözde sarı burma
datlısına da ora halkı arasında
kerhane tatlısı dendiğini.

Güneşin bir an görünüp, bulutların
ardında kaybolması gibi anılar da
gözünün önünde belirip, kararıyordu.
Duyguları başıboş bulutların peşi sıra
dolanıp duruyordu sağa sola. Yıllar mı
çok çabuk geçmişti, saçları mı erken
ağardı karıştırıyordu. Aynalara da
geçen yıllara da dost olamadı bütün
ömründe. Bulaşık kapları, dibi tutmuş
tencereleri ovduğu, alüminyum tele
benzetti saçlarını. Hiçbir zaman

özgürce

savuramadığı,
rüzgârlı havalarda
bile uçuşmayan
saçlarını.

Giyinişinde, bakışında,
sesinde, yürüyüşünde doğduğu
büyüdüğü unutulmuş köhne
kasabanın yüzlerce yıllık gölgesini
taşıyordu. İnsan istese de kusur
bulamazdı tavrında, davranışında.
Kaynanasının evlenirken beline
taktığı, ona da kaynanasından kalmış
olan asırlık gümüş kemere benzetti
yaşamını; katı, dayanıklı, çabucak
kararan gölgeli desenlere. Bir de karşı
tepede ışıldayan, yaz kış yapraklarını
dökmeyen, her daim yeşil kalan
ağaçlara.

Çıtkırıldım, delişmen olamadı hayatı
boyunca. Renk vermezdi bakışları,
durgun sular gibiydi gözyaşları. Yaz
kış, gece gündüz fark etmiyordu artık,
birbirine karışmıştı; kimi anlar iç içe
yaşıyordu dünle bugünü.

"Resimde önemli olan ışıkla gölgeyi
yakalamak" demişti ressam arkadaşı;
ayarlayamıyordu bir türlü, istese de.
Görüntü hep kayıyor, silikleşiyor,

renkler
birbirine
karışıyor, her
şey kirleniyordu.

Geçmişe ait çizimleri,
birileri bozuyor,
karalıyor, ışığını kesiyordu.

Vahit'e el uzatmış tüm
kardeşler, gözleri gibi koruyup
kollamışlar, evlat bilmişler en
küçüklerini. Evden her çıkışında
uyarmayı unutmamışlar; ortalık
karışık, gezdiğine, görüştüğüne dikkat
et diyerek. "Çiğdem var yanında, iyi
kızdır, akıllıdır; çekip çevirir onu" diye
güvenirlermiş.

Ne oldu, ne zaman, nasıl demeye
kalmadan. Dergi satmak, yasak

yayın...

Çiğdem de
yanlarındaymış,
Kızılay'da yapılan
yürüyüşte toplayıp
götürmüşler yüzlerce

öğrenciyi. Önce Kapalı Spor Salonu, sonra Mamak cezaevi...

Günler, aylar, yıllar geçmiş üzerinden, görüşmek, haber almak ne mümkün. 12 Eylül sonrası, ortalık durulur gibi olmuş görünürde, Mamak suyolu olmuş, günler zehir. Çok uzun süre haber alamamışlar.

Çıktığında ne Vahit görüldüğü gibiymiş, ne ülke, ne hayat, ne de Çiğdemli hayaller...

Çok sular akmış Ankara çaylarından, derelerinden. Bent Deresi'nde suyun, Dikmen'de keklğin adı kalmış yalnızca. Vahit'in de ağzında dişler dökülmüş, saçları eksilmiş, görünen görünmeyen derilerinde yanıklar, kemiklerinde eğrilikler... Küçülmüş, ufalmış, erimiş sanki... Bakışları da ışığını kaybetmiş, gençliğini, canlılığını yitirmiş, sesi bile farklı gelmiş işitenlere... Acımışlar, Vahit'i yıkan bakışlarla.

Varlıklı, arkası güçlü ailesi tarafından "Acı Vatan'a" kaçırılan Çiğdem yeni toprağında tutunup kök saldı mı, çiçek açabildi mi bilinmez.

Hiç sular akmasa da Mamak viyadüğünün altından, Çiğdem Tepe'ye uzanan çevre yolu var şimdi, upuzun.

Çiğdem toplamaya giderdi öğrencileri bahar gelince. Konya Yolu'nu geçerlermiş Çiğdem Tepe'ye çıkmak için. Salih'i hatırladı. Anayoldan geçerken hayatını kaybetmişti.

Her gün uyarıyordu, pazarda satmak için çiğdem toplayan öğrencilerini. Kelebek yakalamaya, uğur böceği uçurmaya, odun, kozalak toplamaya; koyun otlatmaya da geçerlermiş karşı tepeye; bir şey olmuyormuş. "El edince şoför amcalar duruyormuş!". Kızıp bağırırmış kendisine kır çiçekleri, dağ çileği, orman kestanesi getirdiklerinde...

Dikmen Çayı, Keklik pınarı, Bent Deresi gibi kuruya kalmış yaşlar gözlerinde. Uçmamış bir daha yüreklerde, ne kınalı keklikler ne de barış güvercinleri. Batakılıkta Çiftlik kuran, bozkırda orman yetiştiren Ata'nın ilinde viran olmuş yaşamlar, yitip giden Keçiören bağları gibi.

Mamak çöplüğünde seralar kurulup, fideler dikilse de yitirilenlerin kokusu silinmemiş, dinmemiş yüreklerde sızısı...

Sökülen fidanlar ışkın vermemiş bir daha...

Gezi Notları

Kemaliye- Eğin (Turhan Demirbaş)

Eski adı Eğin olan Kemaliye'ye iki günlük bir gezi için gidiyoruz. Mustafa Kemal ve arkadaşları 18 gün kaldıkları Sivas Kongresi'nde Kurtuluş Savaşı için karar alınca Eğinlilerden 350 altın, 650 at, 300 gönüllü asker yardımı gelmiştir ve savaşa hazır olduklarını ulu öndere belirttiklerinden, Atatürk benim adım bir yere verilecekse bu Eğin olmalıdır diye söylemiştir. Bu nedenle 21 Ekim 1922 tarihinde TBMM'de bir kanun teklifiyle Eğin adı Kemaliye olarak değiştirilmiştir. Bu kanun teklifinde Antalya'nın Selinti ilçesinin de adı Gazipaşa olmuştur.

Erzincan'ın bir ilçesi olan Kemaliye Malazgirt savaşı sonrası Kafkaslardan aşağı inen Orta Asya Türklerinin yerleştiği bir yer olmuştur. Roma, Pers, Sasanî ve Bizans yönetiminde kalmış, Arap saldırılarına uğramıştır. Timur istilası sonrası Çelebi Mehmet döneminde Osmanlıya katılmış "Eğin" adını almış ve canlı bir ticaret yeri olmuştur. Osmanlı Padişahı IV. Murat zamanında et kethüdalığı, zaman içinde odun ve kömür kethüdalığı verilmiştir.

Eğin uzun yıllar Diyarbakır ve Sivas'a bağlı bir liva olan Arapkir'e, daha sonra Cumhuriyet öncesi Elazığ sancağına bağlı bir kaza olarak kalmıştır. Daha sonra Malatya'ya bağlanmış, 1938 yılında Erzincan iline bağlı bir kaza olarak kalmıştır.

İslam ansiklopedisinde Eğin adının Ermenice su kaynağı anlamındaki "Akn" den geldiği yazmakta ise de çeşitli seyyahlar birçok bilgiyi bize ulaştırmışlardır. Evliya Çelebi aşağı şehirde bin kadar mamur ev bulunduğunu ve 300 kadar vergiden muaf Hıristiyan vatandaşının yaşadığını yazmıştır. Moltke 1839 Nisan ayında ziyaret ettiği Eğin için Ermenilerin merkezi diye yazmıştır. 19. asır sonlarında gelen Yorke Eğin nüfuzunun 15 bin kişi olduğunu belirtmiştir. Fransız seyyah Cuinet ise 12 bin Müslüman 7 bin Ermeni olduğunu yazmıştır.

Tarihi Kentler Birliği üyesi olan; Kemaliye'deki ilk günkü gezimiz 40 km. uzaklıktaki Arapkir ilçesine bağlı

Ocak köyü ile başladı. Karacaahmet oğlu olan "Hıdır Aptal Ocağı" mezarının ve hayatının sürdürdüğü bu köy bir Alevi köyü. Hacı Bektaşî Veli müritlerinin Anadolu'ya dağılmaları ve halka öğretilerini anlatmaları için hıdır

abdal bu köye gelmiş. Köyün nüfusu genelde büyük şehirlerde yaşamaktadır. Köyün yaz aylarında nüfus patlaması yaşamakta. Köyün kütüphanesi, tiyatro salonu, helikopter pisti, cem evi, yardım için aş evi bile var. Her yer tertemiz, bir de etnografya müzesi var. Çiğdem Derneğinden getirdiğimiz bir koli kitabı köyün muhtarı Ali Beye teslim

ediyoruz. Etnografya müzesini yöneten Hüseyin Ataibiş ile tanışıp, köyün geçmişini anlatan kitabını alıyoruz. Köyün meydanında çay içip köyden ayrılıyoruz.

Kemaliye dönüşünde bizi Recep Yazıcıoğlu köprüsü civarında bekleyen küçük araçlarla Kırkgöz mesire yerine gidip Kemaliye fotoğrafları çektik. Dağdan inen suların kırk ayrı oluktan aktığı bu yerde yanımızdaki peynir ve gözlemelerle kısa bir mola verdik. Daha sonra öğle yemeği için Kemaliye merkezine gittik. Daha sonra

Sırakonaklar (Peğir) köyüne gittik. Burada köy evleri arasında yürüyerek patika yoldan Apçağa köyüne geldik. Burada Ahmet Kutsi Tecer müze evini gezdik. Ahmet Kutsi Tecer “Bir köy var uzakta, o köy bizim köyümüzdür” diyen şairimizdir. Yorgun olduğumuzdan otelimize gidiyoruz. Bu arada biz otelde yer olmadığı için otel yakınındaki kışın İstanbul’da yaşayan ve burada yazın pansiyon işleten Hafize- Mehmet çiftine konuk oluyoruz. Sabah harika bir köy ürünleri kahvaltısıyla güne başlıyoruz. İkinci günümüzün ilk durağı Şırzı

köprüsü yakınındaki bot iskelesinden bot ile Fırat nehri bir kolu olan Karasu üzerinde olan Karanlık Kanyonunda bir gezi yapmak oldu. Rafting, dağa tırmanma ve paraşüt ile atlama gibi sporların yapıldığı bu kanyon dünyanın ikinci büyük kanyonu olduğunu öğreniyoruz. Karasu ile Fırat nehri birleştiği ve Keban barajı yakınlarında inerek, yerel araçlarla taş yola gidiyoruz. 13 km. uzunluğundaki “Taş Yol” 130 yıl süren çalışma ile hala bitmemiş. Rahmetli Recep Yazıcıoğlu gayreti ile bir süre çalışılmış fakat maliyet nedeniyle bitirilememiş. Çevrede madencilik

faaliyeti yapan ve altın çıkaran Amerikan şirketi altın çıkarıp bu yolu yapacağını söz verdiği halde bu projeden vazgeçmiş. Son olarak % 25 oranında Türk ortak Çalık Holding ile ortak olup siyanür ile işleyerek altın çıkarmaya devam etmiş. Toplumun yararına olmayan bu anlaşmayı yapanları lanetliyorum.

Aslında ilk anlaşma % 3 altın verip, zenginleştirme burada yapılmayıp başka bir ülkeye götürülecek iken buranın doğası bozulacağı akıllarına gelmemiş olmalı. Bu arada Amerikan ve Türk ortağının işletme alanı

Erzincan'ın İliç ilçesinden Tunceli'nin Ovacık ilçesine kadar uzandığını belirtmeliyim.

Taş yolun bir kısmını yürüyerek gezildikten sonra şehir merkezine gidiyoruz. Prof. Ali Demirsoy tarafından kurulmasına öncülük edilen Tabiat Tarihi müzesini gezdikten sonra, öğle yemeği yiyip

dünyasında maniler 7 heceliyken, Eğin manileri 11 hecelidir. Eğin Manileri niye yazılmış; Osmanlı İstanbul'a yalnız erkekleri çalışmak için çağırdığından evde kalan kadınlar bu manileri yazmışlar. Eğin manilerini % 95 ini kadınlar yazmıştır.

Mani yolu sonrası bayır aşağı Eğin'e doğru eski ve tarihi evlerin arasından yürüyoruz. Burada

"Lök hane" adı verilen dut pekmezi ve ceviz içinin dövülerek bir macun kıvamı elde edilen helva yapılan yere geliyoruz. Yanındaki değirmeni gezerek, eski Kemaliye evlerinde kapı tokmakları örneklerini görüyoruz. Eve gelen kişinin kapı tokmağı

sesinden erkek veya kadın olduğu kapı tokmağına vuruşundan belli olduğunu burada öğrenmiş oluyoruz. Karlar eridiği için Kemaliye içinden akan dereler çok coşkulu akmaktalar. Temmuz ve Ağustos ayların bu su azalmaktaymış.

yerel araçlarla "Mani Yolu" diye adlandırılan Kemaliye'ye başka bir yönden şahane fotoğraflarını çekeceğimiz yöne gidiyoruz. Buradaki parkta kısa bir mola sonrası mani yolunda manileri okuyarak ve rehberimiz Şevket Bey'den bilgiler olarak yola devam ediyoruz. Türk

Kemaliye'nin 62 köyü var, bunların 12 adedi Alevi köyüymüş. Şırzı köprüsü karşında 8- 10 kuyumculuk yapan Ermenilerin yaşadığı Venk köyü varmış, tabi şu anda o köyde değiller. Hatta bu köyün bir köprüsü ile Eğin'e geçtikleri söylenmişti. Eskiden Kemaliyeli İstanbul'a at arabaları ile Giresun'a gidip oradan gemi ile yolculuk yaparmış. Bu Venk köprüsünde Osmanlı zamanında bir gümrük idaresi varmış. Fırat nehrine bırakılan kerestelerden vergi alınırılmış. Keresteler ancak bu yolla nakliye edilebilirmiş. Bu arada Fırat kolu Karasu nehrinin karanlık kanyonu boyunca en derin yeri 8 metre olduğunu belirtelim.

Eğin'e indikten sonra kısa bir sağanak olduğu için eski bir kilise olan Etnografya müzesi ve kültür merkezini geziyoruz. Ali Demirsoy'un doğduğu köy olan Yuva (Geruşla) köyüne gidiyoruz. Buradaki "Dangalaklar Çeşmesi" adı verilen üç gözlü sudan içiyoruz. Şevket Bey burada olduğumuzu Ankara'da olan Ali Demirsoy'a telefon ile bildirmesi bize sürpriz oluyor. Canlı olarak bu başarılı hocamız ile selamlaşıyoruz. Otel yolundaki Toybelen (Gemurgap) köyünden geçip pansiyonumuza geliyoruz. Akşam yemek sırasında yerel müzisyenlerin verdiği fasıl ile Eğin gezimizi tamamlıyoruz.

Kitap Köşesi

1923 yılında, Lozan'da Türkiye ile Yunanistan arasında yapılan anlaşma sonucunda iki milyon insan karşılıklı göç etmek zorunda kalmıştı. Bu olay, senelerce huzurla yaşayan Türklerin ve Rumların hayatlarını derinden etkilemişti.

Romanda; Rum ailenin giderken Türk komşularına emanet bıraktığı çeyizin 80 yıllık hikâyesini anlatıyor. Kemal Yalçın, dedesine bırakılan çeyizin sahiplerini bulmak için, Yunanistan'da araştırmalar yapıyor. Onların acı dolu yaşam hikâyelerini öğreniyor. Yunanistan'dan gelen Türkleri araştırıyor sonra vatanından koparılmış acılarla, ölümlerle

yapılan göçlerin hikâyesidir bu kitap.

Benim çok kısa sürede okuduğum gerçek hayattan alınmış bu roman, eminim sizi de çok etkileyecek. Dilerim; savaşız güzel günler ülkemize ve dünyamıza en kısa zamanda gelir.

EMANET ÇEYİZ

Kemal Yalçın; Isparta Gönen Öğretmen Okulu, İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi. Kırşehir'de Karaman

Lisesi'nde ve İstanbul'da Kabataş Lisesi'nde felsefe öğretmenliği yaptı. 1975-1976 döneminde TÖB-DER Merkez Yönetim Kurulu'nda görev aldı. Bremen Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde "Şeyh Bedreddin ve Türkiye'de felsefî düşüncenin gelişimi" konusunda araştırma yaptı. Essen Üniversitesi Türkçe

Öğretmenliği Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 1982 yılından beri Almanya'da yaşıyor. Halen Bochum'da Türkçe öğretmenliği yapıyor.

Gül BULU